

[Rosing]

Men det er måske også værd at bemærke, at hr. Steenholdt ved at stemme imod skattereformen har prøvet at forhindre mange danskere i at få en tiltrængt skatteletelse. Og det må hr. Steenholdt formentlig have gjort efter sin egen overbevisning.

Atli Dam (S):

Ved dannelsen af et nyt landsstyre på Færøerne i januar 1991, som jeg blev formand for, meddeltes det offentligt, at jeg kun skulle beklæde dette hverv i 2 år frem til årsskiftet 1992-93.

Derfor har det nu i 5 måneder været muligt på nærmere hold at følge Folketingets forhandlinger og i bredere forstand dansk parlamentarisk arbejde. Det har givet et meget bredt spekter af erfaringer og indtryk, der både føles positive og negative – overvejende det første – og derfor i udstrakt grad som en bekræftelse af tidligere respekt for dansk folkestyre, som specielt blev bibragt mig i 1950'erne og 1960'erne, da jeg boede i Danmark, men også en styrkelse af bevidstheden om, at det er berettiget at anerkende den arbejdsindsats, ildhu og fairness, der præger de ærede medlemmers arbejde, der bygges på en ideologisk grundholdning, dog nødvendigvis modificeret efter spilleregler, der ligger på et så højt politisk moralsk niveau, at demokratiet kan fungere.

Den megen nedgørelse af dansk parlamentarisk arbejde, der præger mediedækningen, finder jeg derfor uberettiget, specielt sammenlignet med, hvad der sker ude omkring i verden.

Men der har sandelig også været negative oplevelser her i salen og af det politiske arbejde her på borgen, der på grund af usaglighed, uvidenhed og ond vilje har virket frustrerende.

Det kan jeg sige, fordi Færøernes store økonomiske problemer har optaget meget af Tingets, regeringens og centraladministrationens tid. Vi, der har disse problemer tættest på livet, må takke for den overvejende positive holdning til at hjælpe og finde effektive løsninger, der konstateres hos 90 pct. af medlemmerne, og som også er udtrykt i afstemningsresultaterne.

Men man kan så også beklage den effekt, som trænering, usandfærdighed, selvhævdelse og en påtaget dømmesygdom hos et lille fåtal her i Tinget har haft for det store antal færing, der

som en naturlig følge af rigsfællesskabet har valgt at bo i Danmark, enten hele deres liv eller en stor del af det, det være sig af familiemæssige årsager, f.eks. blandede ægteskaber, af uddannelsesmæssige, helbredsmæssige eller andre årsager. Mange af disse beklager sig over at føle sig udhængt.

Når jeg siger påtaget dømmesygdom, er det, fordi det er helt klart, at det ikke er ærlig harme over såkaldt færøsk slendrian eller bekymring for økonomiske følger i fremtiden, der betinger indsatsen, men hellere, at man her, som jeg fremførte i formiddags, mener at have fundet en ny måde at animere til aggressioner.

Både i februar og i maj havde vi lejlighed til at drøfte nødvendige tiltag til afhjælpning af de stigende færøske likviditetsmæssige og økonomiske problemer. Samfundet stagnerede mere og mere, og arbejdsløsheden og fraflytningen voksede. Jeg fremførte, at vi med de i dag foretagne skridt ikke var kommet tilstrækkelig langt, fordi pengene fortsat fossede ud af Færøerne. Jeg forstod ikke, hvorfor vi ikke kunne have startet med at lade begge banker gå i betalingsstandsning en uge eller to, mens vi analyserede problemerne og fandt muligheder for at hindre run på bankerne. Bankløse dage kender vi jo mange steder fra. Nu skabte vi os dengang et pusterum, der gav de store indskydere lejlighed til at trække deres indskud ud og flytte dem til Danmark eller længe væk.

I februar skete der stort set det samme, bare i en vanskeligere situation, hvor Den Danske Bank stod over for et underskud på op imod 2 mia. kr., når datterselskabet på Færøerne blev medregnet. Og i en situation, hvor Hafniaproblemerne var uløste og uoverskuelige, var det yderst fristende for Den Danske Bank at frigøre sig for det færøske engagement. Derfor blev der heller ikke efter 1. februar skabt den nødvendige tillid til det finansielle systems soliditet, som kunne forhindre udtræk og genskabe likviditet. Så i og for sig har de kæmpestore tab, som danske kreditforeninger, forsikrings-selskaber og banker har konstateret, givet det færøske samfund uforskyldte ekstratab med i købet.

Det faktum, at den påtænkte fællessanering har taget så lang, lang tid, har forværret situationen i en så høj grad, at det er et spørgsmål, om de 80-100 mio. kr., som kreditforeningerne